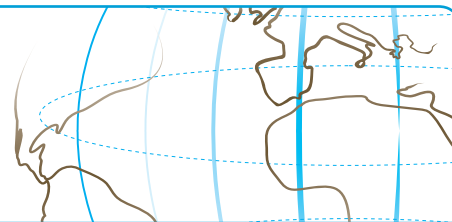

ÅRSMELDING 2007

SENTER FOR INTERNASJONALISERING AV HØGRE UTDANNING

Publikasjon
01/08

INNHOLD

- /03/ I internasjonal tjeneste
- /04/ Stor vekst og god utvikling
- /06/ Programdriften
- /08/ Nøkkeltall
- /10/ Nordisk samarbeid
- /12/ Look up – Study in Norway
- /14/ Informasjon og kommunikasjon
- /14/ Kompetansebygging
- /15/ Rådgivning, utredning og service
- /15/ Organisasjon

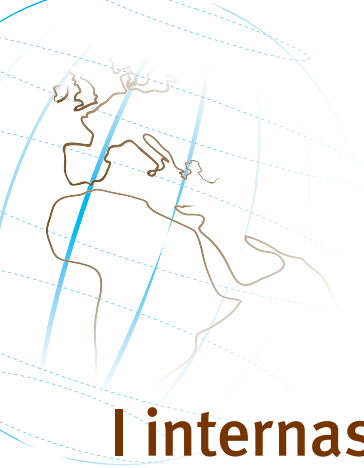
På www.siu.no finner du mer informasjon om SIU og våre medarbeidere, om programmer og avtaler og om hvem som sitter i SIUs styre og i de ulike programstyrene.

Visjoner og konsentrert arbeid må til for den som skal lage sin egen bil. Hekte av hjulene på den gamle barnevognen, som har støvet i kjelleren i mange år nå. Grave fram plank og spiker, sag og hammer – og maling, også. Så kan du saktens puste ut mens du setter deg mål for veien videre. Det er lett å slepe en kassabil opp på toppen av brua – i alle fall for den som vet noe om gleden ved å suse ned igjen.

Utgitt av Senter for internasjonalisering av høgre utdanning (SIU) i april 2008.

ANSVARLIG REDAKTØR/ Hanne Alver Krum
REDAKSJON/ Gunn Mangerud, Arne Aarseth, Paul Manger, Vidar Pedersen og Hanne Alver Krum
PRODUKSJON/ Konvoi AS
TRYKK/ Molvik Grafisk AS
FOTO/ David Zadig. Side 5 / Runo Isaksen. Side 15/ Eivind Senneset
OPPLAG/ 500
ISSN/ 1503-2876

I internasjonal tjeneste

Livslang læring i Europa. Revitalisert samarbeid mellom de nordiske og baltiske land gjennom Nordplus. Også i 2007 har SIU opplevd å få tilført nye oppgaver og spennende nye utfordringer.

EUs program for livslang læring (LLP) ble igangsatt fra og med januar og lansert i Norge i september. Programmet omfatter alle som arbeider med utdanning, fra barnehage til voksnes læring, og gir oss spennende nye utfordringer overfor målgrupper vi ikke har arbeidet så mye med tidligere. Også i Norden er engasjementet økt. SIU søkte om, og fikk tildelt, rollen som leder for et konsortium som skal lede det nye Nordplus rammeprogram der også de baltiske landene er fullverdige deltakere. Som i LLP omfatter også dette programmet alle nivåer innenfor utdanningssektoren. Andre program som skal bidra til økt internasjonalisering for sektoren er også kommet til. Dette inkluderer Nordområdestipendene som skal styrke den nordlige dimensjonen.

SIU har en stor og omfattende portefølje innenfor utviklings-samarbeid som i 2007 har blitt ytterligere styrket. NUFU gikk i 2007 inn i en ny periode med hele 55 ulike prosjekter og NOMA er med sine 17 masterprogrammer et nyskapende program innenfor utviklingssamarbeid. Under NUFU er samarbeidsprogrammer både med institusjoner i Sudan og i Tanzania utlyst og igangsatt med norske partnere.

Vår målsetting er at bredden av ordninger og program skal bidra til økt internasjonalisering av sektoren – som igjen skal styrke kvaliteten av norsk utdanning.

SIU har hatt et svært aktivt år når det gjelder profilering. Vi har deltatt på student- og utdanningsmesser og produsert nytt materiell i Study in Norway-profilen. Satsing mot Nord-Amerika har vært særlig prioritert, og når vi mot slutten av året fikk en tilleggs-bevilgning vil grunnlaget som ble lagt i 2007 muliggjøre en bred og god satsing på USA og Canada i årene fremover. Profilering er et langsiktig arbeid som skal bidra til et godt renommé for Norge som utdannings- og forskningsland.

SIU har fortsatt å vokse både i antall oppgaver og i antall årsverk. Veksten har ført til at SIU nå står sterkere enn noensinne. Vårt mål er å tilby insentivordninger som sektoren kan bruke til å

styrke sitt internasjonaliseringsarbeid. Vi legger vekt på å være et samarbeidsorgan og en viktig partner for sektoren.

Gunn Mangerud

GUNN MANGERUD
DIREKTØR

Stor vekst og god utvikling

Nok et år med høy aktivitet i internasjonaliseringens tjeneste er fullført. I 2007 ble blant annet EUs program for livslang læring igangsatt og SIU ble valgt som hovedkoordinator for Nordplus nye rammeprogram.

I 2007 gikk SIUs første styre av og ble erstattet av et nytt som hadde sitt første møte 22. august. Styret har i hele perioden hatt seks møter, i tillegg er det gjennomført seminar for det nye styret. Begge styrene har hatt en nær og god dialog med SIUs administrasjon.

Arbeidet i 2007 har vært utført i henhold til SIUs vedtekter og strategi og har fulgt en egen virksomhetsplan med konkrete mål og delmål for SIUs fem hovedområder. SIU er nasjonalt kontor for internasjonale programmer og tiltak på alle utdanningsnivåer og har en viktig oppgave i å samordne tiltak på nasjonalt nivå. Senteret er også en støttespiller og partner for de norske høyere utdanningsinstitusjonene i deres internasjonaliseringsarbeid.

EUs program for livslang læring (LLP)

SIU har det nasjonale ansvaret for EUs program for livslang læring (LLP) som ble iverksatt fra 1. januar 2007. Programmet inneholder fire sektorprogrammer som alle er administrert av SIU. Norge deltar i programmet gjennom EØS-avtalen og prosessen omkring denne ble sluttført i juni. SIU gjennomførte en nasjonal lanseringskonferanse 7. september der daværende statsråd Øystein Djupedal var til stede og understreket betydningen av programmet i norsk utdanningspolitisk kontekst.

SIUs erfaringer med det tidligere Sokrates-programmet har vært verdifulle og medvirkende til at overgangen til LLP har skjedd nokså knirkefritt, inkludert implementeringen av Leonardo da Vinci-programmet, som var nytt for SIU. Administrasjonen har lagt ned en betydelig innsats i rekruttering og intern opplæring, noe som er en viktig suksessfaktor i denne sammenhengen. Antall søknader og interesse for programmet viser etter styrets mening at grunnlaget er lagt for at LLP skal bli en suksess med tanke på norsk deltakelse.

Profilering av Norge som studie og forskningsland

2007 var første hele år SIU har hatt en egen ansvarlig for profileringsarbeidet, noe som har gitt resultater i form av høy aktivitet. SIU har deltatt på messer og arrangementer i henhold til prioritert geografisk satsing. Særlig verdt å nevne er produksjon av en brosjyre om engelskspråklige tilbud innenfor petroleumsutdanning i Norge. Med en slik fagområdeprofilering er Norge en pionér blant de nordiske landene. SIU gjennomførte i 2007 også sitt første profileringsseminar for den høyere utdanningssektoren i Norge, noe styret ser som et viktig tiltak i det nasjonale arbeidet og for å styrke SIUs rolle som partner for sektoren.

SIU var i 2007 pålagt en satsing mot Nord-Amerika blant annet på profileringsområdet. I betraktning av at senteret ikke fikk økte økonomiske rammer til dette arbeidet sier styret seg svært tilfreds

med den aktiviteten som ble gjennomført. I desember fikk senteret en ekstrabevilgning fra Kunnskapsdepartementet til ytterligere satsing mot Nord-Amerika, og styret mener grunnlaget for en god og synlig innsats i 2008 er lagt.

Informasjon om internasjonalisering

Ved årets begynnelse ble SIUs nye nettsider lansert, noe som markerer en klar utvikling i positiv retning. Nettstedet er SIUs viktigste informasjonskanal og kvaliteten på informasjonen som gis på sidene, er betydelig forbedret sammenlignet med tidligere. SIUs nettsted fremstår etter styrets mening nå som den viktigste kilden til informasjon om internasjonalisering av høyere utdanning i Norge.

SIU har også hatt en betydelig produksjon av trykksaker i året som har gått, blant annet på grunn av det nye LLP. Styret ser klart behovet for at SIU fortsatt skal produsere informasjon i trykket format, men regner med at omfanget vil bli noe mindre i året som kommer.

I løpet av 2007 har SIU arrangert en rekke konferanser, seminarer og møter om ulike tema innenfor internasjonalisering. Et høydepunkt i så måte var «Bridges of Knowledge», en internasjonal konferanse SIU arrangerer annethvert år. Statssekretær Jens Revold fra Kunnskapsdepartementet var til stede på konferansen som belyste forholdet mellom internasjonalisering og kvalitet i utdanningen.

Utviklingsamarbeid

SIU har i 2007 aktivt deltatt i arbeidet med å bidra til gode, varige samarbeidsrelasjoner mellom universitets- og høgskolesektoren i utvalgte utviklingsland og norsk sektor. Et av de overordnede målene er å legge til rette for gjensidig kunnskapsutveksling mellom institusjoner i samarbeidsprosjekter som er støttet av SIU. Kontakt med institusjonene i de ulike samarbeidsprosjektene har blitt prioritert av SIU i 2007 og det institusjonelle samarbeidet har blitt sterkt vektlagt i disse kontaktmøtene.

SIUs fem hovedoppgaver

- Programforvaltning
- Profilering av Norge som studie- og forskningsland
- Informasjon og kommunikasjon
- Kompetansebygging for å fremme internasjonalt samarbeid i sektoren
- Rådgivning, utredning og servicefunksjon

SIUS STYRE 2007–2010 FRA VENSTRE/ Caroline Khoury, Studentorganisasjonene (vara), Gunn Mangerud, direktør i SIU, Ragnhild Solvi Berg, SIU (medlem), Sonni Olsen, UHR (leder), Ole Eriksen, Nettverket for private høyskoler (medlem), Nils Christophersen, UHR (nestleder), Lars Moe, UHR (medlem), Kim Ove Hommen, SIU (styre-/ledelsessekretær), Sandra Quian Xiao, Kunnskapsdepartementet (medlem). Styremedlem Tina Marii Skare fra Studentorganisasjonene var ikke til stede da bildet ble tatt.

Oppstart av NUFU- og NOMA-programmene har gått etter planen. I løpet av året har SIU fått tilleggsavtaler under NUFU-programmet for Tanzania og Sudan, noe som etter styrets mening er positivt både politisk og for sektoren.

Prioriterte geografiske områder

I henhold til norsk utenrikspolitikk har samarbeidet mot USA og Canada hatt særlig prioritet i 2007, noe som vil bli videreført i 2008. Satsing mot Tyskland og Frankrike, med bakgrunn i et politisk ønske om større satsing mot ikke-engelskspråklige land, har fortsatt i 2007, og styret er tilfreds med de tiltakene som har vært gjennomført innenfor de ressursrammer som er gitt.

De nordiske land og Baltikum er gitt høy prioritet i perioden, særlig gjennom arbeidet med det nye Nordplus Rammeprogram 2008-2011. SIU har påtatt seg den omfattende jobben å være koordinator for Nordplus Rammeprogram noe som gir senteret en meget sentral rolle i det nordisk-baltiske utdanningsamarbeidet. Styret mener SIU har håndtert oppgavene knyttet til dette på en god måte og lagt et godt grunnlag for at Nordplus Rammeprogram skal bli en viktig faktor i det videre nordisk-baltiske samarbeidet.

Ved begynnelsen av året gjennomførte SIU et nordområdeseminar i Bodø der blant andre den amerikanske ambassadøren til Norge var til stede. Seminaret markerte begynnelsen på et år der nordområdene har vært prioritert for SIU. I 2007 fikk SIU et nytt nordområdestepend til administrasjon.

Styret mener SIU foretar riktige prioriteringer i henhold til norsk politikk, men ser behovet for at senteret tilføres ressurser for å kunne være bedre orientert også mot områder det i dag ikke jobbes aktivt mot, som India, Kina og Latin-Amerika.

Organisasjon

SIU har fortsatt å vokse i antall årsverk noe som har medført at betydelige ressurser har vært viet til rekruttering, opplæring og konsolidering. Dette har ført til at enkelte planlagte prosjekter har blitt utsatt eller forsinket, men i hovedsak opplever styret at administrasjonen har innfridd målene som var satt for 2007.

Innføring av et helhetlig kvalitetssystem i SIU ble igangsatt høsten 2007. Systemet skal stimulere til kontinuerlig forbedring samt bidra til felles rutiner og arbeidsprosesser i hele organisasjonen, og utvikles i samsvar med internasjonale standarder slik at det på sikt kan videreutvikles og godkjennes for ISO9001.

Høsten 2007 ble også et nytt intranett lansert. Dette er en viktig del av den interne informasjon i SIU.

63 prosent av SIUs medarbeidere er kvinner og en jevnere kjønnsfordeling er ønskelig. 12 prosent av medarbeiderne har bakgrunn fra andre land enn Norge.

SIU er en del av Grønn stat og jobber for å innfri ønskede miljømål.

NILS CHRISTOPHERSEN, LARS MOE, OLE ERIKSEN, SANDRA QUIAN XIAO, TINA MARI SKARE, RAGNHILD SOLVI BERG

**SONNI OLSEN,
STYRELEDER**

Programdriften

Erasmus Mundus

Det er nå 14 Erasmus Mundus-programmer med norsk deltakelse, fra i alt ni ulike institusjoner. Av disse er to koordinert fra Norge (Universitetet i Oslo og Høgskolen i Oslo). I søknadsrunden 2007 var norske fagmiljø med i 15 søknader, og tre av disse ble godkjent. Innen aksjon 4 ble ingen prosjekter med norsk deltakelse godkjent i 2007.

Europass

Fra 2007 er SIU nasjonalt Europass-senter i Norge. Europass er et sett med dokumenter som beskriver erfaring og kompetanse i en felles europeisk mal og dermed gjør det enklere å flytte seg på tvers av landegrenser, sektorer og institusjoner. Europass er dermed viktig for å fremme mobilitet i Europa.

EØS-stipendfond

SIU er nasjonalt kontaktpunkt for stipendfond finansiert gjennom EØS-midlene. Ordningen omfatter elleve land og ca. 230 millioner kroner som skal fordeles over fem år. I løpet av 2007 ble Ungarn, Slovakia og Latvias fond godkjent. Portugal, Tsjekkia, Ungarn og Slovakia hadde utlysninger i løpet 2007. SIU har vært involvert i utformingen av det polske stipendfondet, og er også med i et forum for norske kontaktpunkt for ulike fond.

Frankrike-programmet

Frankrike-programmet består av årskurs for lærere og lærerstudenter og fransk som redskapsfag (FRAR) ved OFNEC i Caen, samt to studier i Toulouse innenfor ingeniørfag og økonomi. Både årskurset og FRAR var mer enn fulltegnet, mens opptaket av studenter i Toulouse heller ikke i 2007 var tilfredsstillende med 13 på ingeniørfag og 11 på økonomistudiet av til sammen 40 mulige studieplasser.

Gjør det!

SIU administrerer «Gjør det!» programmet, som er et bilateralt yrkesfaglig utvekslingsprogram mellom Norge og Tyskland. I 2007 fikk totalt 193 norske elever og lærlinger tilskudd til å reise til Tyskland, med omtrent like mange tyske deltakere til Norge.

Kvoteringen

I 2007 fikk 1100 studenter fra utviklingsland, Øst-Europa og Sentral-Asia tilbud om gradstudier gjennom kvoteringen. Elektronisk rapportering fra institusjonene ble videreført i 2007. SIU tildelte i 2007 nye kvoteplasser til institusjonene for perioden 2008-2011.

Lærerutdanningsprogrammet Sør-Nord

Lærerutdanningsprogrammet Sør-Nord var et pilotprogram for perioden 2005-2007 og ble avsluttet i 2007.

Nasjonale eksperter i EU

I 2007 er det opprettet to nye stillinger som nasjonale eksperter i Europakommisjonen. Rekruttering er gjennomført. Det er nå fem nasjonale eksperter innenfor utdanningsområdet i Europakommisjonen i Brussel og én ved Cedefop i Thessaloniki.

Nasjonalt program for utvikling, forskning og utdanning (NUFU)

NUFU gikk i 2007 inn i en ny periode med til sammen 55 ulike prosjekter fordelt på 32 institusjoner og 18 land sammen med deres samarbeidspartnere på ti ulike norske institusjoner. Tilleggsavtale med Norad om samarbeidsprogram mellom Norge og Sudan,

NUCOOP, og tilleggsavtale med UD ved ambassaden i Dar es Salaam om øremerkede midler til naturressursforvaltning i Tanzania ble iverksatt under NUFU-avtalen i 2007. Midler ble tildelt henholdsvis seks (Sudan) og fire (Tanzania) samarbeidsprosjekter.

Norads program for masterstudier (NOMA)

Totalt 17 masterprogrammer fikk gjennom NOMA støtte til etablering i 2007. Programmene er etablert ved 14 ulike høyere utdanningsinstitusjoner i elleve ulike land, i samarbeid med åtte norske institusjoner. I november 2007 fikk ytterligere 19 prosjekter tildeling for oppstart i 2008.

Norads kulturutdanningsprogram

I programperioden 2006-2008/09 er i underkant av 13 millioner norske kroner allokert til sju samarbeidsprosjekter mellom institusjoner i Afrika og norske institusjoner. Målet for Norads kulturutdanningsprogram er å bidra til styrking av kulturutdanningsinstitusjoner og profesjonalisering av kunstnere og kunstformer i Norges partnerland for utviklingssamarbeid.

Nordområdestipend

SIU inngikk i 2007 avtale (2007-2010) med Utenriksdepartementet om stipendprogram for å studere i nordområdene til studenter fra Russland, Canada og USA. Universiteter og høyskoler i de tre nordligste fylkene samt Universitetssenteret på Svalbard, søker SIU om å disponere plasser i programmet. Med to unntak søkte alle som kunne, og alle søkerne fikk tildelt stipendplasser. Programmet er et ledd i regjeringens nordområdestrategi, og har hvert år tre millioner kroner til utdeling.

Nordplus

SIU hadde i meldingsåret hovedadministrasjonen av Nordplus Nabo og gjennomførte den siste søknadsrunden på programmet. Programmet ble sluttført i 2007. SIU var også nasjonalt ansvarlig for informasjon og veiledning på de andre Nordplus-programmene. Det største arbeidet med Nordplus i 2007 var å utforme Nordplus Rammeprogram, der SIU ble tildelt en nøkkelrolle som hovedkoordinator. SIU fikk også kontrakt på hovedadministrasjonen av Nordplus Horisontal fra og med andre halvår 2007.

Norgeskunnskap ved høyere læresteder i utlandet

Ca. 140 læresteder tilbyr undervisning i norsk og får ulike tilskudd fra Norge. I 2007 har SIU fortsatt arbeidet med å standardisere ordningen og begynt arbeidet med en nettportal.

Pestalozzi-programmet

SIU overtok i 2006 det administrative ansvaret fra Utdanningsdirektoratet for Pestalozzi-programmet i Norge. Pestalozzi er en ordning i regi av Europarådet som gir lærere og andre tilsatte i skolen tilbud om å delta på kurs i Europarådets medlemsland. I 2007 deltok flere norske lærere på etterutdanningskurs i Europa, og Norge arrangerte to kurs, begge med svært god deltakelse.

Programmet for livslang læring (LLP)

Fra og med 2007 erstattet EUs program for livslang læring (LLP) utdanningsprogrammene Sokrates og Leonardo da Vinci. SIU er ansvarlig for alle de fire sektorprogrammene under LLP, i tillegg til studiebesøksordningen for utdanningsspesialister.

Comenius

2007 var et overgangsår, der noen prosjekter fra den gamle Sokrates-ordningen ble fornyet, og nye prosjekter kom til. I alt behandlet SIU 264 prosjektsøknader fra 254 skoler. I tillegg kom det inn 160 søknader om etterutdanningsstipend. Comeniusprisen for 2007 ble tildelt Vigra skule fra Sunnmøre.

Erasmus

Praksisopphold for studenter og ansatt-mobilitet for samtlige ansatte er nytt i programmet fra 2007. 1262 studenter reiste i 2007 ut med Erasmus-stipend. Dette er en signifikant nedgang fra året før. Læremobiliteten gikk også noe tilbake, til sammen reiste 295 lærere ut under Erasmus-programmet.

Fra 2007 er de såkalte intensivprogrammene (IP) under Erasmus desentralisert til nasjonalkontorene. Norske miljø deltar i 31 IP'er i denne perioden, to koordineres fra Norge.

Grundtvig

I 2007 kom det 55 søknader til læringspartnerskap, og av disse fikk 34 tildelt midler. I tillegg ble det delt ut 9 individuelle stipend, og 19 personer fikk støtte til kontaktseminar eller forberedende besøk. Det er en tendens til at organisasjoner utenfor utdanningssektoren er mer aktive i programmet.

Leonardo da Vinci

SIU overtok i 2007 nasjonalt programforvaltingsansvar for Leonardo da Vinci-programmet (LdV). Innenfor LdV-mobilitet kan 69 prosjekt innen fag og yrkesopplæring sende ut 994 deltakere på utveksling eller utplassering i løpet av 2007-2009. Dette er en nedgang i tallet på prosjektsøknader, men må ses i sammenheng med at studentene som søkergruppe nå er flyttet til Erasmus-programmet. For LdV-videreutviklingsprosjekter var det en positiv tendens i søknadsmassen, med i alt 15 fullstendige søknader.

Studiebesøksprogrammet (tidligere Arion)

For Arion ble det tildelt 31 stipend i 2007 og det ble organisert fire studiebesøk i Norge. Fra våren 2008 er Arion og Cedefop slått sammen til Studiebesøksprogrammet for spesialister innen allmenn og yrkesfaglig opplæring.

Den europeiske språkprisen

Den europeiske språkprisen (European Language Label) blir delt ut hvert år til nyskapende prosjekter som medvirker til å fremme læring av fremmedspråk. I 2007 var SIU, sammen med Utdanningsdirektoratet og Fremmedspråksenteret, ansvarlig for utdeling av prisen, som gikk til Vennesla videregående skole.

Russland

I 2007 inngikk SIU, Norges forskningsråd og Utenriksdepartementet ny avtale om samarbeid med Russland i høyere utdanning og forskning for årene 2007-2010. Gjennom 2007 arbeidet SIU med å lage en ny avtale, å spre informasjon til mulige søkere i Norge og Russland og med å behandle søknadene. Det kom inn 30 søknader om samarbeid om høyere utdanning og ca. 35 om samarbeid om forskning. Sju av søknadene om utdannings-samarbeid ble innvilget og sammenlignet med forrige programperiode utgjør utdanning nå en mye større del av programmet.

Samarbeidsavtale med Pakistan

SIU har en avtale med Pakistan Higher Education Commission (HEC) om plassering av søkere med pakistansk statsstipend i Norge. Så langt er ni mastergradsstudenter og PhD-kandidater tatt opp ved sju norske institusjoner.

Samarbeidsavtale mellom den norske ambassaden i Tanzania og SIU

Samarbeidsavtalen mellom UD ved ambassaden i Dar es Salaam og SIU skal bidra til å bedre kvaliteten, relevansen og resultatene av den norske støtten til utvalgte universiteter i Tanzania. Formidling av forskningsresultater er en viktig suksessfaktor og SIU arrangerte i november 2007 et seminar i Dar es Salaam med dette som tema for representanter fra de tre institusjonene som omfattes av avtalen.

Stipendordning Sør-Afrika

Programperioden omfattet pilotfasen 2006-2007, og ordningen ble avsluttet i 2007.

Sør-Kaukasus og Sentral-Asia

SIU og Utenriksdepartementet inngikk i 2007 en avtale om universitetssamarbeid mellom Norge og land i Sør-Kaukasus og Sentral-Asia. SIU har i 2007 arbeidet med å følge opp de prosjektene som fikk støtte i en pilotfase i 2006. Med ett unntak ble alle disse innvilget støtte videre. Prosjektene omfatter landene Georgia, Aserbajdsjan og Kirgisistan.

Tilleggsstipendordningen

Studenter ved særlig dyre og kvalitetstunge utdanninger i utlandet kan få tilleggsstipend. SIU har utarbeidet en liste over fag og institusjoner som kvalifiserer for dette. Tidligere kunne studenter søke inn fag og utdanninger som supplement til ordningen, men dette ble suspendert i 2007 i påvente av en evaluering av ordningen. SIU leverte en slik evaluering til Kunnskapsdepartementet i august 2007.

Vest-Balkan

SIU har i 2007 jobbet med å følge opp prosjektene programstyret innvilget i 2006, og begynt arbeidet med å planlegge en konferanse for prosjektledere på Vest-Balkan.

Nøkkeltall 2007*

Driftsinntekter	64 355
Driftskostnader	61 728
Ordinært driftsresultat	2 627

*) Foreløpige tall. Endelig regnskap foreligger 15. juli.

Utdrag fra ledelseskommmentar

Bevilgning fra Kunnskapsdepartementet er brukt til de formål som er bestemt i SIUs vedtekter:

- Programforvaltning
- Profilering av Norge som studie- og forskningsland overfor utlandet
- Informasjon og kommunikasjon
- Kompetansebygging for å fremme internasjonalt samarbeid i sektoren

I tillegg kommer interne mål.

I tillegg til bevilgning 2007 i st.prp. nr 1, 36,897 mill kr, er SIU gitt tilleggsbevilgning i revidert budsjett med 1,8 mill kr. Driftsregnskapet for 2007 viser et overskudd på 2,6 mill (bevilgningsfinansiert virksomhet). Overskudd som kan framføres til 2008 er kr 693 729 etter at underskudd fra 2006 på 1,9 mill kr er dekket inn. Oppdragsfinansiert virksomhet gir ikke overskudd og merforbruk som påvirker dette resultatet.

Bevilgning til Nord-Amerika-strategi (kap 281 post 01) motatt i desember 2007, blir i sin helhet disponert i 2008.

Balanse pr.: 31.12.2007

EIENDELER	31.12.07	31.12.06
A. Anleggsmidler		
Sum anleggsmidler	0	0
B. Omløpsmidler		
Sum omløpsmidler	0	0
II Fordringer		
Kundefordringer	1 098	1 121
Andre fordringer	2 599	1 440
Sum fordringer	3 696	2 561
III Kasse og bank		
Bankinnskudd	55 603	48 585
Eurokonto	53 689	6 346
Eurokonto (skyldig EU kommisjonen)	-53 689	-6 346
Sum kasse og bank	55 603	48 585
Sum omløpsmidler	59 299	51 146
Sum eiendeler	59 299	51 146

Merforbruk og underforbruk for 2007 fordeles til administrasjon av fem prosjekter/oppgaver som følger:

Grunnbevilgning	-105 373
Administrasjon LLP	443 180
Kvotep og tilleggsstipend	152 590
Frankrike	90 863
Gjør det!	112 469

Oversikt over avtaler per 1.1.2008 (mill kr)

EU-kommisjonen	81,000
Utenriksdepartementet	34,175
Norad	153,325
Nordisk ministerråd	6,825
Sum programdrift/avtaler	275,325

VIKRSOMHETSKAPITAL OG GJELD 31.12.07 31.12.06

C. Virksomhetskapital

Sum virksomhetskapital	0	0
------------------------	---	---

D. Gjeld

I Sum avsetning for langsiktige forpliktelses	0	0
---	---	---

II Sum annen langsiktig gjeld

	0	0
--	---	---

III Kortsiktig gjeld

Leverandørgjeld	12 264	6 658
Skyldig skattetrekk	1 184	1 015
Skyldige offentlige avgifter	1 156	847
Avsatte feriepenger	2 562	2 063
Forskudd fra kunder (prg.midler)	35 238	40 733
Forskudd fra kunder (adm.midler)	1 660	1 346
Annen kortsiktig gjeld	3 853	411
Sum kortsiktig gjeld	57 919	53 074

IV Avregning med statskassen

Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)		
Avregning bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)	694	-1 928
Inntektsført, ikke mottatt bevilgning	-1 800	
Ikke inntektsført bevilgning (nettobudsjetterte)	2 487	
Sum	1 381	-1 928

Sum gjeld	59 299	51 146
------------------	---------------	---------------

Sum virksomhetskapital og gjeld	59 299	51 146
--	---------------	---------------

Nordisk samarbeid

De nordiske landene er både historisk, geografisk og kulturelt nært knyttet til hverandre. Et nordisk samarbeid på utdanningsområdet er derfor svært naturlig. Fra og med i år er også de baltiske landene fullverdige medlemmer av det nordiske utdanningssamarbeidet gjennom det nye Nordplus Rammeprogram. Dette åpner for enda flere muligheter og vil bidra til å utvikle Norden og Baltikum som et dynamisk og attraktivt regionalt utdanningsområde.

Til sammen bor det om lag 32 millioner mennesker i de nordiske og baltiske landene, inkludert de selvstyrte områdene Færøyene, Grønland og Åland. Som region er Baltikum geografisk tett på Norden, men skiller seg mer fra de nordiske landene språklig og kulturelt.

Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd

Allerede i 1946 bestemte danske, svenske og norske justisministre seg for å nedsette et utvalg som skulle utarbeide et forslag til framtidens samarbeid om lovgivningen i Norden. I februar 1953 var Nordisk Råd en realitet, og i 1956 ble også Finland medlem.

«Nordisk og baltisk utdanningssamarbeid starter med Nordplus.»

Nordisk Ministerråd ble grunnlagt etter en revisjon av Helsingfors-avtalen der Ministerrådet traktatfestes som det offisielle felles samarbeidsorgan for de nordiske regjeringer.

Statsministrene har det overgripende ansvaret for det nordiske samarbeidet innen Ministerrådet. Ministerrådet bygger på en mellomfolkelig forståelse, arbeider etter konsensusprinsippet og er ikke overstatlig. Hvert land utnevner sin egen nordiske samarbeidsminister, som har ansvar for den overgripende koordineringen av samarbeidet. Nordisk Ministerråd er ikke ett råd, men mange ministerråd. Utover samarbeidsministrene samles fagministrene til en rekke møter hvert år. Under ministrene finnes embetsmannskomiteer.

Nordplus

Nordplus-programmet ble opprettet i 1988/89, men helt til 2004 var nordisk program for utdanning, språk og forskning delt på 11

forskjellige områder med ulike målgrupper og komiteer. Noen av disse var eldre enn selve Nordplus. I 2002/03 ble antall programmer redusert, og i 2004 ble Nordplus organisert i fem sektorprogrammer.

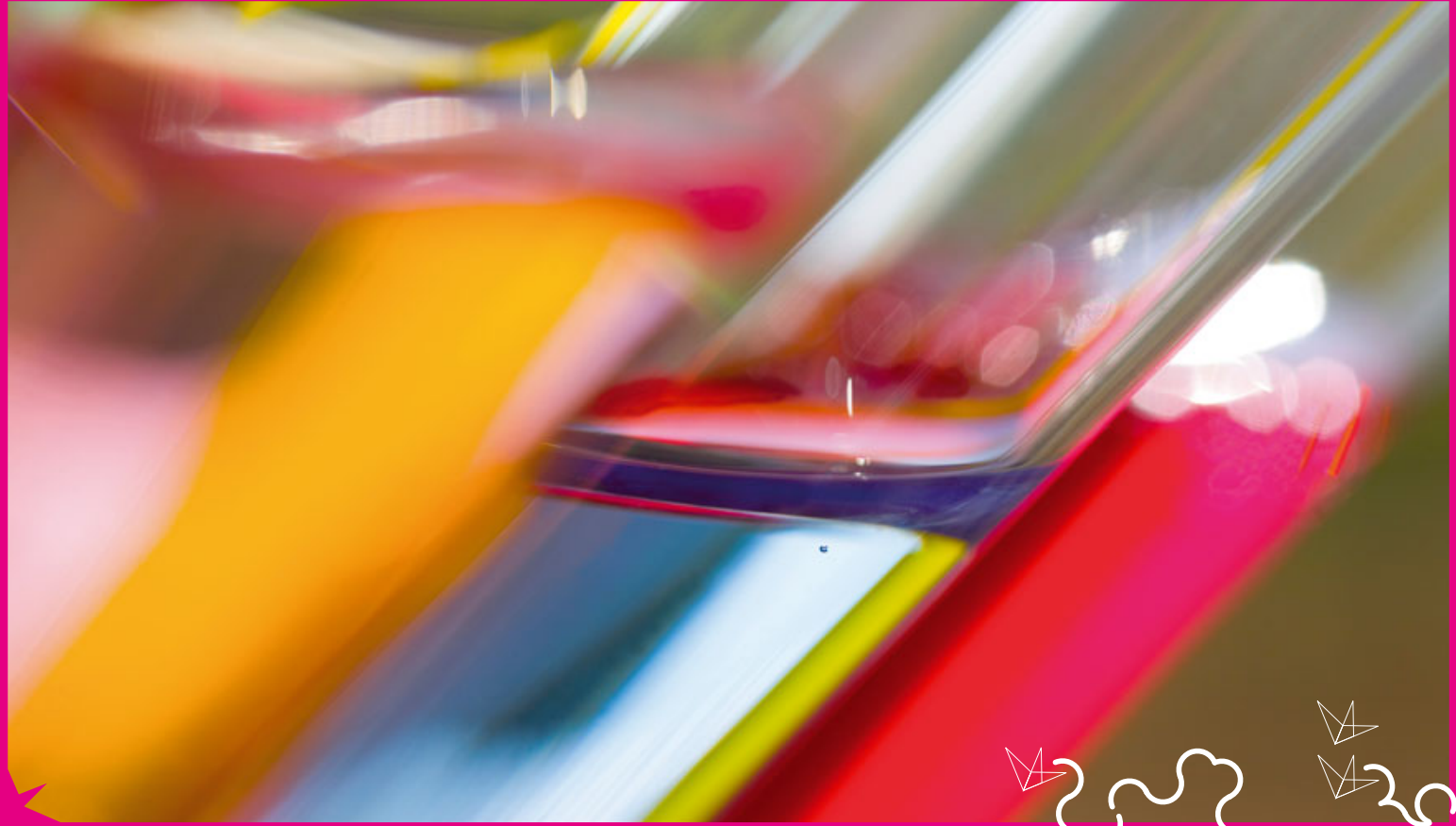
Fra 2008 er Nordplus organisert som et rammeprogram der Baltikum deltar på lik linje med de nordiske landene. Nordplus Rammeprogram er Nordisk Ministerråds største utdanningsprogram innenfor livslang læring. Over 10 000 mennesker i Norden får utbytte av programmet hvert år.

Programmet støtter mobilitet, prosjekter og nettverksaktiviteter og er åpent for institusjoner, organisasjoner og andre som har utdanning og livslang læring som sitt hovedformål eller som arbeider innenfor dette området.

I hvert av de nordiske landene fins et Nordplus-kontor. Nordplus-kontorene i Norge, Sverige, Finland og Danmark er ansvarlige for hvert sitt delprogram og medansvarlige for de andre. Nordplus Språk og Kultur ligger utenfor rammeprogrammet og administreres av Island.

Hovedmålsetningene for Nordplus Rammeprogram er å:

- fremme nordisk språk og kultur og gjensidig nordisk-baltisk språklig og kulturell forståelse
- bidra til utviklingen av kvalitet og innovasjon i utdanningssystem for livslang læring i deltakerlandene gjennom utdanningssamarbeid, utviklingsprosjekter, utveksling og nettverksbygging
- støtte, bygge på, dra nytte av og spre innovative produkter og prosesser på utdanningsområdet gjennom systematisk utveksling av erfaringer og god praksis
- styrke og utvikle det nordiske utdanningssamarbeidet og bidra til å skape et nordisk-baltisk utdanningsområdet

Nordplus Rammeprogram

Nordplus Junior styrker og utvikler samarbeid mellom skoler på alle nivåer. Både barnehager, førskoler, barne- og ungdomsskoler og videregående skoler kan delta

Nordplus for høyere utdanning knytter høyere læresteder i deltakerlandene nærmere sammen

Nordplus Voksen styrker samarbeid og skaper nettverk og partnerskap innenfor voksnes læring

Nordplus Horisontal bidrar til å styrke synergi og samarbeid på tvers av aktivitetene i sektorprogrammene

I tillegg omfatter Nordplus også Nordplus Språk og Kultur som er et program med fokus på språksamarbeid i Norden.

Budsjettet for Nordplus Rammeprogram det første programåret er 63,7 millioner danske kroner.

SIUs rolle

I 2007 ble det bestemt at administrasjonen av Nordplus Rammeprogram skulle organiseres som et konsortium, og Nordisk Ministerråd lyste i april ut anbudskonkurranse for hovedkoordinatorrollen i konsortiet. SIU søkte og fikk denne rollen.

Konsortiet består av tre hovedadministratorer for hvert sitt sektorprogram, pluss hovedadministrator for Nordplus Språk og Kultur og en hovedadministrator for det tverrgående programmet Nordplus

Horisontal. Konsortiet inngår i et større administrasjonssystem som også omfatter de nasjonale informasjonskontorene i Baltikum og informasjonskontor i de selvstyrte områdene, til sammen 11 medlemmer.

Som hovedkoordinator har SIU som oppgave å sørge for at administrasjonsordningen og konsortiet fungerer som et fellesskap og skal være et bindeledd mellom Nordisk Ministerråd og hovedadministratorene. SIU har fått ansvar for særskilte prosjekter som opplæring av de baltiske informasjonskontorene, etablering av et nettsted og utforming av grafisk profil, utforming av håndbok for programmet og brukerhåndbok for søknadssystemet. Oppgaven som hovedkoordinator omfatter blant annet også sekretærfunksjonen for hovedprogramkomiteen i konsortiet, forberedelse av felles informasjonstiltak og rutiner for programadministrasjon, utarbeidelse av årlig arbeidsprogram for konsortiet og drift og eventuelt videreutvikling av et felles søknads- og rapporteringssystem for programmet.

Det fargerike grafiske uttrykket brukes i alle deltakerlandene til å promotere Nordplus Rammeprogram. Se også www.nordplusonline.org.

Look up – Study in Norway

I internasjonal sammenheng har Norge vært tidlig ute med å utforme en merkevare for profilering av studie- og forskningslandet Norge. Satsingen på merkevaren «Study in Norway» vurderes så langt som svært vellykket, men det er viktig å se på dette som en langvarig satsing der resultatene vil komme etter hvert.

De viktigste virkemidlene innenfor profileringsområdet har i 2007 vært nettsiden www.studyinnorway.no, deltakelse på ulike messer og arrangementer i inn- og utland samt trykte publikasjoner.

Besøket på www.studyinnorway.no har vist en jevn økning gjennom hele året. Særlig godt besøkt er oversikten over masterstudier som undervises på engelsk. Den største økningen i besøk har funnet sted i siste halvdel av 2007, særlig fra USA, noe som er svært gledelig sett i lys av satsingen mot Nord-Amerika, som har vært en viktig prioritering i 2007. SIU har blant annet arrangert et erfaringsseminar om akademisk samarbeid med USA og Canada og gjennomført en erfaringsundersøkelse blant nordamerikanske studenter i Norge. På tampen av 2007 fikk SIU en tilleggsbevilgning knyttet til Nord-Amerika-satsingen noe som vil muliggjøre en økning i aktivitetsnivået for 2008.

Messer og arrangementer

SIU har i 2007 deltatt på utdanningsmessene NAFSA og EAIE samt studentmessen StudyWorld Berlin.

I enkelte sammenhenger samarbeider Norge med de andre nordiske landene for å oppnå større gjennomslagskraft og synlighet internasjonalt. Dette er blant annet tilfelle under NAFSA, verdens største utdanningsarrangement som hvert år finner sted i Nord-Amerika. I 2007 ble NAFSA arrangert i Minneapolis og SIU hadde ansvaret for koordinering av den nordiske standen noe som fungerte meget bra. I tilknytning til NAFSA ble det arrangert en norsk lunsj og en nordisk mottakelse, to arrangementer som var godt besøkt. SIU gjennomførte også diverse møter med aktører i Minneapolis. Sett i lys av økt satsning mot Nord-Amerika vil NAFSA være en viktig arena for SIU i overskuelig fremtid.

I Berlin var de nordiske landene sammen æresgjester under StudyWorld. Effekter av dette var oppmerksomhet på tysk fjernsyn

og radio samt i flere aviser, egne sesjoner under messen og meget godt besøk på den norske standen.

SIU vurderer at utdanningskonferansen EAIE er den viktigste europeiske arenaen innenfor internasjonalisering av høyere utdanning. EAIE gikk i 2007 av stabelen i Trondheim og SIU var sterkt representert både med stand og sesjoner.

Guide to Higher Education ble i løpet av 2007 oversatt til tysk, russisk, polsk, spansk og portugisisk.

I 2007 arrangerte SIU for første gang et profileringsseminar for den høyere utdanningssektoren i Norge. Seminaret var godt besøkt og fikk gode skussmål fra deltakerne. Fremover vil SIU arrangere slike seminarer årlig for å bidra til økt kompetanse og satsing på utenlandsprofilering.

Trykte publikasjoner

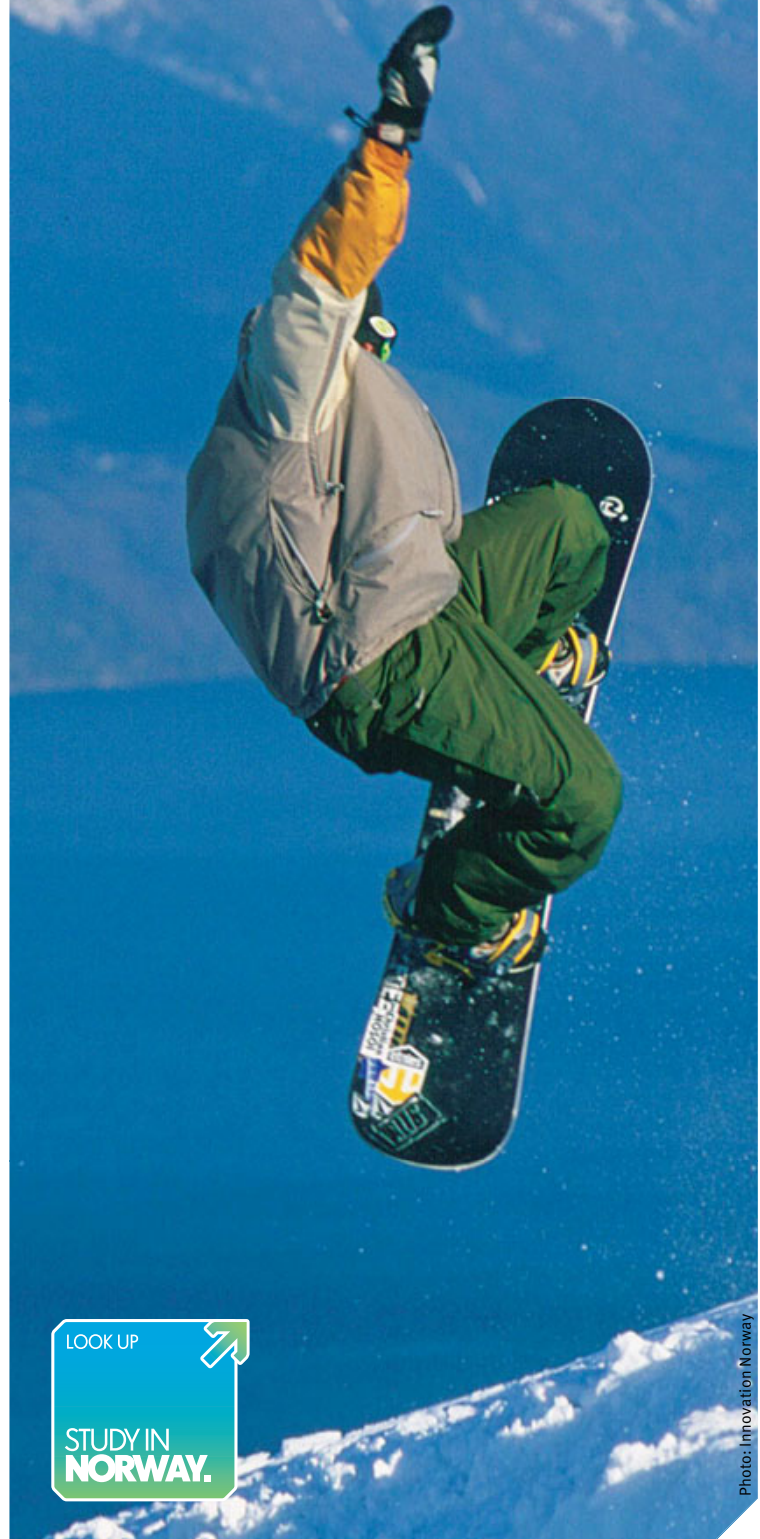
SIUs viktigste publikasjoner på profileringsområdet er Guide to Higher Education og Brief Guide to Living in Norway. Disse blir hvert år delt ut i store antall på ulike arrangementer og blir også distribuert til norske ambassader i utlandet og ulike informasjonskontorer over hele verden. Guide to Higher Education ble i løpet av 2007 oversatt til tysk, russisk, polsk, spansk og portugisisk.

Brosjyre om petroleumsutdanning på engelsk i Norge er produsert som den første i en serie brosjyrer som tar for seg viktige norske fagområder. Brosjyren har fått en svært positiv mottakelse, og SIU har også høstet ros internasjonalt for denne typen profilering.

ASPIRE.

INSPIRE.

LOOK UP

STUDY IN
NORWAY.

Informasjon og kommunikasjon

SIU har mange og til dels svært ulike målgrupper og store deler av SIUs virksomhet er knyttet til informasjons- og kommunikasjonsvirksomhet på ulike områder blant annet gjennom utadrettet virksomhet som foredrag, møter, seminarer. I 2007 vedtok SIUs styre en kommunikasjonsstrategi for SIU noe som markerer et viktig skritt videre i SIUs kommunikasjonsarbeid.

Nye nettsider på www.siu.no ble lansert i januar 2007. Siden lanseringen har det pågått en kontinuerlig aktivitet for å forbedre og videreutvikle sidene. Høsten 2007 fikk SIU også ansvar for utvikling og drift av nettstedet www.nordplusonline.org, på vegne av Nordisk Ministerråd.

SIU har produsert mange brosjyrer i 2007. Selv om web er blitt en stadig viktigere informasjonskanal ser SIU fortsatt et stort behov for trykket informasjon og vil derfor også fremover prioritere å produsere oppdaterte trykksaker om våre viktigste programmer og ordninger.

SIU gir ut tre journalistiske publikasjoner. Global Knowledge har som vanlig kommet ut med to utgaver i løpet av året, mens Itinera og Europavegen begge har kommet med én utgave i 2007. Europavegen 2007 ble gitt en kraftig ansiktsløftning både innholds- og utseendemessig. SIUs årsmelding ble produsert i norsk og engelsk utgave.

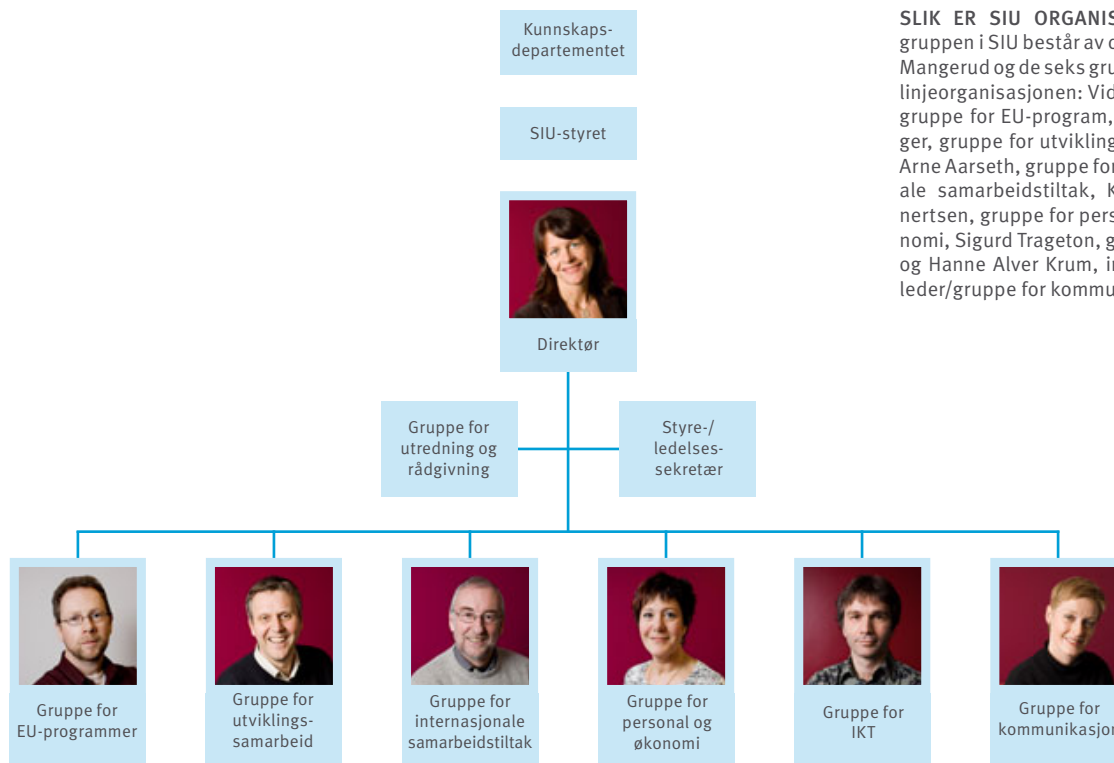
Kompetansebygging

SIU skal bidra til at norske institusjoner styrker og utvikler internasjonalt utdanningssamarbeid og øke kunnskapen i den høyere utdanningssektoren om politisk prioriterte land og områder.

I 2007 avholdt SIU flere mer overordede konferanser. Nordområdekonferansen i Bodø omhandlet samarbeid i regionen og var et viktig bidrag i oppfølgingen av regjeringens nordområdestrategi. I oktober gikk SIUs konferanse «Bridges of Knowledge» av stabelen. Her ble søkelyset rettet mot sammenhengen mellom internasjonalisering og økt kvalitet i høyere utdanning.

Flere av SIUs medarbeidere har bidratt med foredrag og innlegg på seminarer og konferanser i inn- og utland. SIU har også deltatt i flere arbeidsgrupper og utvalg i 2007 og det har vært publisert to kronikker skrevet av SIU-medarbeidere, én om Bologna-prosessen i Forskerforum og én om LLP i bladet Utdanning.

SLIK ER SIU ORGANISERT/ Ledergruppen i SIU består av direktør Gunn Mangerud og de seks gruppelederne i linjeorganisasjonen: Vidar Pedersen, gruppe for EU-program, Paul J. Manger, gruppe for utviklingssamarbeid, Arne Aarseth, gruppe for internasjonale samarbeidstiltak, Kari-Lise Reiertsen, gruppe for personal og økonomi, Sigurd Trageton, gruppe for IKT og Hanne Alver Krum, informasjonsleder/gruppe for kommunikasjon.

Rådgivning, utredning og service

SIUs mål innenfor dette området er å stimulere til vekst i utdanningssamarbeidet mellom Norge og prioriterte områder, produsere gode beslutningsgrunnlag for norske myndigheter og bidra til kvalitetsheving av de høyere utdanningsinstitusjonenes internasjonale samarbeid.

De viktigste oppgavene for SIUs utrederstab har i 2007 vært gjennomgang av kvote- og tilleggsstipendordningen, utvikling av den nye samarbeidsprogrammet med pakistanske myndigheter, medvirkning i nasjonale arbeidsgrupper samt deltakelse på en rekke seminarer og konferanser om internasjonalisering.

I 2007 kom SIUs mobilitetsrapport ut for første gang. Denne gir en god oversikt over både historiske og aktuelle mobilitetstall og vil fremover bli utgitt årlig. Rapporten er blitt svært godt mottatt. SIU har deltatt i Kunnskapsdepartementets arbeidsgrupper for økt kontakt med land i Latin-Amerika og India. I tillegg har representanter fra SIU deltatt i UD's arbeidsgruppe som la frem rapporten «Mot en mer kunnskapsbasert utviklingspolitikk» og i KD's kontaktgruppe for Bolognaprosessen.

Organisasjon

SIU har fortsatt sin organisasjonsmessige vekst i løpet av 2007 og ved utgangen av året hadde organisasjonen 61 medarbeidere. Våren 2007 ble det gjennomført en undersøkelse av medarbeider-tilfredshet i SIU som ga et svært positivt resultat. Etter at antall medarbeidere passerte 50 ble det opprettet et arbeidsmiljøutvalg, og HMS-kurs ble i løpet av året gjennomført for tillitsvalgte og ledelse.

Alle ansatte fikk tilbud om kurs i forvaltnings- og offentlighetsloven og det ble gjennomført et internt skrivekurs med innleid kursleder.

SIU er en kunnskapsorganisasjon med høyt utdannede og kompetente medarbeidere innenfor en rekke fagfelt. Både tilfredsheten blant medarbeiderne og antall kvalifiserte søkere til utlyste stillingen indikerer at SIU er en attraktiv arbeidsplass.

SENTER FOR INTERNASJONALISERING AV HØGRE UTDANNING
TLF: 55 30 88 00 FAKS: 55 30 88 01 E-POST: SIU@SIU.NO
ADRESSE: POSTBOKS 7800, 5020 BERGEN
BESØKSADRESSE: VASKERELVEN 39, 5014 BERGEN WWW.SIU.NO

